

28.5.2

48a (חטאת מנא לן דבעיא צפון) → 49b (למימרא דבר הלמד בהיקש אין חוזר ומלמד בהיקש)

<p>1. וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֲטָאִת וְשָׁחַט אֶת הַחֲטָאִת בַּמָּקוֹם הָעֶלְיוֹן: וְיִקְרָא ד: כט</p> <p>2. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמֵי הַחֲטָאִת בְּאֶצְבְּעוֹ וְנָתַן עַל קֶרְנֵת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת דָּמוֹ יִשְׁפֹךְ אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה: וְיִקְרָא ד: כה</p> <p>3. וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר וְשָׁחַט אֹתוֹ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשָּׁחַט אֶת הָעֹלָה לִפְנֵי ה' חֲטָאִת הוּא: וְיִקְרָא ד: כז</p> <p>4. דָּבַר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחֲטָאִת בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחַט הָעֹלָה תִּשָּׁחַט הַחֲטָאִת לִפְנֵי ה' קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא: וְיִקְרָא ו: יח</p> <p>5. וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יָדֶךָ הַמִּזְבֵּחַ צַפְנָה לִפְנֵי ה' וְזָרְקוּ בְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְיִקְרָא א: א</p> <p>6. בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחָטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחָטוּ אֶת הָאֲשָׁם וְאֶת דָּמוֹ יִזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְיִקְרָא ז: ב</p> <p>7. וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשָּׁחַט אֶת הַחֲטָאִת וְאֶת הָעֹלָה בַּמָּקוֹם הַקָּדֵשׁ כִּי בַחֲטָאִת הָאֲשָׁם הוּא לִכְהֵן קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא: וְיִקְרָא יד: ג</p> <p>8. כְּאֲשֶׁר יִרְאֵם מִשּׁוֹר זָבַח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִירִם הַכֹּהֵן עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה: וְיִקְרָא ד: ז</p>

I Source for חטאת requiring צפון

a שחיטה v. 1 – source for עיכוב (2nd verse) – v. 3

b לקבלה v. 2 – and obligation for מקבל to be standing in צפון – from לקח = יקח (take himself)

i Challenge: the source is v. 4; but why was it singled out in v. 3 (שעיר נשיא)?

1 Perhaps: to make it the only שעיר that requires צפון

2 Therefore: v. 1 establishes that all חטאות require צפון

(a) And: לעכב is derived from the double mention in ויקרא ד – in re: שיערת יחיד and כשבת יחיד

ii Question: then what is אותו (v. 3) excluding

1 Suggestion: excluding שעיר נחשון (brought as “חטאת” during dedication of משכן – במדבר ז – but not for a sin)

(a) Reason: according to יהודה ר', v. 3 extends סמיכה to שעיר נחשון – שעיר נחשון requires צפון as well – קמ”ל – א – סד”א

(i) Challenge (רבינא): that only works for ר”י (who extends to ר”י) – what is אותו excluding?

1. Embedded challenge (לרבינא): even according to ר”י – text only extended to סמיכה, nothing else

2. And: if we could use בנין אב to extend צפון (if not for מיעוט), then use same בנין אב for סמיכה

3. Rather: we don’t infer rules of special קרבן (e.g. שעיר נחשון) from permanent הלכה (“דורות”)

2 Suggestion: אותו excludes the שוחט from having to stand in צפון (as above, he could reach in)

(a) Challenge: that is inferred from אחיא ר’ on v. 5 – אותו and not the שוחט required to be in צפון

(i) Background: we know that מקבל must be in צפון (if not – פסול – קמ”ל – פסול) – that שוחט need not be there

3 Suggestion: אותו excludes עוף from requiring צפון – in spite of requiring כהן for מליקה (ק”ו from צאן בור, שחיטה בור, צאן from ק”ו) מליקה for כהן

(a) Challenge: עוף requires צאן, כלי, unlike עוף – ק”ו – no

4 Suggestion: אותו excludes פסח from requiring צפון – in spite of it having זמן קבוע עולה (ק”ו) זמן קבוע עולה, which doesn’t)

(a) Challenge: כליל is עולה

(i) Note: we may have inferred from חטאת or אשם;

1. Challenges: חטאת is מכפר, אשם is קדק”ד – for that matter, all three are קדק”ד

5 Resolution: back to original – אותו excludes שוחט from having to be in צפון

(a) And: ר’’s comment was meant to put the מקבל דם in צפון; he doesn’t agree with יקח=לו (above)

II שחיטת (וקבלת) עולה בצפון for עיכוב for אדא בר אבה

a First version: חטאת ק”ו, which is derived from עולה

i Challenge: חטאת is מכפר

b clarification: ר’אב”א’s reasoning: no precedent for derived point (here - חטאת) to be more severe than its source (עולה)

i challenge: מעשר is redeemed, but that which is bought with מעשר cannot be

1 proof: dispute יהודה ר’ חכמים if it can be redeemed if נטמא → all agree it may not be redeemed if not נטמא

2 answer: that’s because הלכות בכ”מ is “weaker” and cannot affect פדיון דמי פדיון, unlike מע”ש itself

ii challenge: תמורה can attach to קבוע בע”מ, unlike קדש

1 answer: תמורה is attached to קדשים; קדשים are rooted in חולין (original identity)

iii Challenge: פסח מותר פסח requires נסכים etc.; unlike פסח itself

1 Answer: פסח, the rest of the year, is שלמים (which requires נסכים etc.)

c Alternatively: העולה (vv. 1-4; 6-8 et al) means – it’s place is מעכב

